

УПРАВЛІНСЬКІ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ, СОЦІОЛОГІЧНІ ТА ФІЛОСОФСЬКІ
АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

УДК 796.011.3:378

Завидівська Н. Н., д. пед. н., доцент
Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку
УкраїниОсобливості формування загальної фізкультурно-оздоровчої освіти
студентів в умовах здоров'язбережувального навчання

Анотація. Мета: обґрунтувати особливості формування загальної фізкультурно-оздоровчої освіти студентів в умовах здоров'язбережувального навчання. **Матеріал і методи:** учасниками формувального і контрольного етапів педагогічного експерименту стало 186 осіб. Усього в експерименті взяли участь 1018 осіб. Здійснено аналіз існуючої системи загальної фізкультурної освіти у вищих навчальних закладах різного професійного спрямування. **Результати:** охарактеризовано можливість формування здоров'язбережувальної компетентності студентів упродовж фізичного виховання. Розкрито змістовну сутність новоствореної здоров'язбережувальної педагогічної технології навчання студентів, виокремлено структурні елементи. Подано аналіз впровадження у процес фізичного виховання авторської педагогічної здоров'язбережувальної технології навчання студентів. **Висновки:** проведений експеримент дозволяє зробити висновок про доцільність використання вищезазначеної педагогічної технології у процесі фізичного виховання студентів.

Ключові слова: здоров'язбережувальне навчання, загальна фізкультурно-оздоровча освіта, студенти вищих навчальних закладів.

Вступ. На сьогодні сфера фізичної культури все більшою мірою стає потребою всього українського суспільства. У такому разі йдеться про задоволення потреб суспільства в основному його багатстві – здоров'ї людей. Такі цілі мають стратегічний характер і потребують нових принципів підходів до системи управління, зокрема на національному рівні. Передусім це стосується розробки двох основних видів, або компонентів на макрорівні. Ці компоненти мають суттєву відмінність у своїх цільових установках – фізкультурно-оздоровча діяльність і спорт вищих досягнень. Причому, якщо спорт вищих досягнень перебуває під опікою держави, то масова фізична культура, непрофесійна фізкультурно-оздоровча освіта студентів «пасуть задніх».

Разом з тим, розглядаючи проблему фізичного вдосконалення студентів, їхнє не лише фізичне, а й духовне здоров'я, ми створюємо передумови для посилення значущості фізичної культури у процесі формування духовних і моральних цінностей людського суспільства шляхом включення у процес здоров'язбережувального навчання нових потужних факторів свідомої гармонізації індивідуального розвитку людини на основі уніфікації, виокремлення найнеобхідніших знань про закони цього розвитку [1; 2].

Критично оцінюючи реалії сьогодення, доводиться констатувати, що процес системних суспільних перетворень породив глибоку кризу багатьох сторін життя нашого суспільства, у тому числі й сферу фізичного і духовного здоров'я людини. Сьогодні дедалі більше простежується тривожна тенденція фізичної і духовної деградації населення України. Це чітко видно на прикладі молодого покоління, якому доведеться взяти на себе в недалекому майбутньому всі труднощі суспільної та виробничої діяльності. Велику тривогу викликає погіршення стану здоров'я молодого покоління: наявність хронічної патології, спадкових захворювань, слабкий захист імунної системи тощо.

Якщо професійна освіта вимагає від нас підвищення свого фахового рівня з метою кар'єрного росту, підвищення заробітної плати, то непрофесійна фіз-

культурно-оздоровча освіта визначає, наскільки ми зможемо зберегти власне здоров'я. «Включеність» студентів у здоров'язбережувальний процес є важливим і необхідним явищем, причому йдеться про їхню свідому участь у цьому процесі, адже наш організм починає сповіщати нас про негаразди вже тоді, коли відбуваються доволі суттєві порушення, виникають хвороби [3; 5].

Наведені факти потребують негайного розроблення нових методів технологій здоров'язбережувального навчання, адже рухова активність студентської молоді є тим фактором, що позитивно впливає на всі системи життєзабезпечення організму і є найбільш ефективним засобом профілактики захворювань.

Видатні вчені сучасності, зокрема: Д. Давиденко, О. Дубогай, Л. Апанасенко та інші проводили свої дослідження, розглядаючи механізми формування свідомого ставлення людини до життєдіяльності через генетичне дослідження взаємозв'язків між діяльністю людини і її свідомістю.

Питання загальної теорії людської діяльності висвітлено в наукових працях І. Павлова, І. Сеченова, Г. Костюка; розв'язанню проблем модернізації сучасної освіти присвячені наукові розробки І. Зяюна, О. Падалки, О. Пехоти, А. Нісімчука; засоби вдосконалення навчальної діяльності і психолого-педагогічних впливів розкрито в публікаціях В. Моляко, В. Давидова, Д. Мазохи, В. Безпалько; питанням здоров'язбереження на основі теорії і методики фізичного виховання присвячені праці О. Дубогай, О. Тимошенка, Е. Вільчовського, Д. Давиденка, Є. Приступи, М. Носка, Т. Круцевич, Б. Шияна та ін. Виходячи з означеного, проблемі створення та впровадження в систему освіти новітніх технологій здоров'язбереження присвячені численні дослідження, однак більшість із них фокусуються лише на окремих питаннях.

Зв'язок теми дослідження з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана в напрямі реалізації законів України «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Національної доктрини розвитку освіти, Цільової комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації». Досліджен-

ня виконано відповідно до плану наукових досліджень Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова «Зміст, форми, методи і засоби фахової підготовки вчителів». Матеріали дослідження увійшли як складова частина теми науково-дослідної роботи кафедри теорії та історії культури «Людина в сучасному світі: філософсько-культурологічні виміри» (номер держреєстрації 0110U003155) філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Мета і завдання дослідження. Обґрунтувати особливості формування загальної фізкультурно-оздоровчої освіти студентів в умовах здоров'язбережувального навчання.

Для досягнення поставленої мети вирішувались **завдання:**

- здійснити аналіз нині існуючої системи загальної фізкультурної освіти у вищих навчальних закладах різного професійного спрямування;
- охарактеризувати можливості формування здоров'язбережувальної компетентності студентів упродовж фізичного виховання;
- розкрити змістовну сутність новоствореної здоров'язбережувальної педагогічної технології навчання студентів та виокремити її структурні елементи.

Матеріал і методи дослідження. Педагогічний експеримент із впровадження здоров'язбережувальної педагогічної технології навчання тривав упродовж трьох років. Експериментальною базою слугували Львівський, Черкаський і Харківський інститути Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). Учасниками формування і контрольних етапів педагогічного експерименту стало 186 осіб. Загалом учасниками дослідно-експериментальної роботи стало 1018 осіб. Використовувались теоретичні, емпіричні та статистичні **методи** дослідження.

Результати досліджень та їх обговорення. Досягнення основної місії будь-якого за профілем вищого навчального закладу – освітньої – належить і до сучасних методик викладання дисципліни «Фізичне виховання», тобто створення, впровадження і практичне використання здоров'язбережувальних педагогічних технологій навчання з урахуванням наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту, спеціальної педагогіки.

Основними носіями формування фізкультурно-оздоровчої освіти студентської молоді є вищі навчальні заклади. Саме на викладачів кафедр фізичного виховання покладено місію інтенсифікації та вдосконалення здоров'язбережувального навчання, формування у студентів непрофесійної фізкультурно-оздоровчої освіти [7; 8].

В основу сучасної концепції розвитку системи загальної фізкультурно-оздоровчої освіти повинно бути покладено думку про те, що дисципліна «Фізичне виховання» як педагогічний процес спрямована на вдосконалення функціональних можливостей організму студентів, а також змістовно націлений на формування у студентів знань, умінь і навичок провадити заходи зі збереження власного здоров'я впродовж усього життя [4; 6]. Найбільш характерною рисою такої концепції є зміщення акцентів у бік освітньої та оздоровчої спрямованості його змісту як визначальної

умови поліпшення якості загальної фізкультурно-оздоровчої освіти, набуття у студентів фізкультурної освіченості засобами фізичної культури для формування усвідомленої потреби у фізичному самовдосконаленні [9; 11].

Необхідність здійснення таких перетворень вказує на те, що основою процесу здоров'язбережувального навчання стає педагогічна здоров'язбережувальна технологія навчання, структурні елементи якої вказують шляхи організації процесу формування фізкультурної освіченості студентів. Щодо змісту, то виключно міждисциплінарний, інтегративний характер спеціально створеного навчального курсу забезпечить підвищення рівня фізкультурної освіченості, професійної психофізичної готовності студентів до майбутньої діяльності.

У процесі здоров'язбережувального навчання необхідно забезпечити не лише формування основних психофізичних якостей, а й певних прикладних (із розумінням впливів трудової діяльності на морфофункціональні зміни, що відбуваються в організмі студентів) теоретико-методичних знань, умінь і навичок, які допоможуть їм швидко адаптуватися до особливостей професійної діяльності, впливів зовнішнього середовища.

Нині чинна навчальна програма з дисципліни «Фізичне виховання» має концептуальний, рекомендаційний характер, що орієнтує викладачів на самостійний пошук оптимальних форм, засобів, методів фізичної культури, розробку оптимального змісту цієї дисципліни. Навчальна програма передбачає, поряд із практичними заняттями, засвоєння студентами теоретичного і методико-практичного розділів, які покликані формувати у студентів здоров'язбережувальне мислення та світогляд.

Однак у реальній практиці вищих навчальних закладів різного професійного спрямування повноцінно реалізувати цілі теоретичного і методичного розділів доволі складно. З одного боку, потрібно багато часу для засвоєння цих розділів програми. З іншого – використовувати час не на заняття фізичними вправами явно не раціонально. Як бачимо, необхідність поліпшення теоретичного і методичного рівнів студентів, потреба у вдосконаленні рухових дій і розвитку фізичних якостей зумовлюють протиріччя, вирішення якого можливо лише за умови розроблення інноваційних здоров'язбережувальних методик навчання та запровадження їх у систему фізичного виховання [12].

На сьогодні надзвичайно важливо, по-перше, визначити кількісне співвідношення між фундаментальними знаннями і спортивізацією процесу фізичного виховання, а по-друге – основний зміст фундаментальних фізкультурно-оздоровчих знань. Адже загальновідомо – головним компонентом здоров'язбережувального навчання є його зміст, а теперішні навчальні програми з фізичного виховання, нормативи для оцінки фізичної підготовленості студентів доступні лише третині студентів [10].

Фундаментальність, цілісність і спрямованість на задоволення інтересів особистості всієї системи загальної фізкультурно-оздоровчої освіти аргументує узагальнення пропонує нами новацій у методологічному, теоретичному і практичному аспектах.

Розроблена нами технологія здоров'язбереження узагальнює в певну систему не лише використання

Рис. Структурні елементи здоров'язбережувальної педагогічної технології навчання студентів (власна розробка автора)

Завидівська Н. Н. Особливості формування загальної фізкультурно-оздоровчої освіти студентів в умовах

засобів фізичної культури, а й сам процес удосконалення психофізичного потенціалу через формування переконань у необхідності постійного фізичного самовдосконалення. Структурні елементи створеної на засадах фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти педагогічної здоров'язбережувальної технології навчання студентів зображено на рисунку.

На нашу думку, спортивна орієнтація процесу здоров'язбережувального навчання повинна починатися виключно після освоєння студентом фундаментальних знань і умінь. Причому лише для тих студентів, хто має відповідні задатки і здібності. У процесі навчання студент не може охопити весь горизонт наук, які формують здоров'язбережувальний світогляд, а практичні заняття з фізичного виховання, що вже науково доведено, не здатні сформулювати переконання і навчити молоду людину свідомо, відповідально ставитися до свого здоров'я [5].

Пропонована нами інтегративна педагогічна технологія здоров'язбережувального навчання є фактично чотириконтентною структурованою схемою і відображає генетичні задатки; стан здоров'я; рівень розвитку фізичних якостей; психофізіологічні особливості особистості та специфіку професійної діяльності випускника.

Перша складова відображає рівні розвитку пам'яті, волі, емоцій, спосіб мислення та інших загальнолюдських властивостей.

Друга складова – це стан здоров'я людини, зовнішність, фізичний стан, досконалість рухових якостей, рівень фізичного розвитку та фізичної підготовленості, вага, зріст, що формує ставлення людини до самої себе, задоволення чи незадоволення своїм тілом.

Третя складова відображає соціально орієнтовані риси: морально-етичні принципи й переконання, життєві цінності, соціальні установки й орієнтації на дотримання основних принципів здорового способу життя.

Четверта складова відображає індивідуальні і неповторні риси: темперамент, характер, сприйняття себе, манеру поведінки та спілкування.

Причому деякі з цих рис людина отримує на генетичному рівні, інші – прищеплюються сімейним і соціальним вихованням, зазнають змін та розвитку у процесі професійної діяльності. Слід зазначити, що всі ці складові не є незмінними, на них можна впливати, їх можна вдосконалювати і змінювати, педагогічні впливи роблять їх динамічними.

Динамічний характер зазначеної технології перетворює процес здоров'язбереження в постійну і безперервну необхідність розширення кругозору та ерудиції студентів, розвиненість їхніх естетичних смаків, знання етичних норм. А це характеристики, які впливають і певною мірою визначають дотримання здорового способу життя, шкідливі звички, ставлення до свого здоров'я. Від таких якостей, на нашу думку, залежить система професійних цінностей і функцій фахівця, адже формування множини професійних якостей фахівця залежить від стану здоров'я, звичок, умінь управляти своїм здоров'ям, способу життя тощо.

Таким чином, вдається вдосконалювати практику фізичного виховання не лише нинішнього дня, а й стає можливим запровадити прогнозовану практику здоров'язбережувального навчання студентів за-

втрашнього дня. Адже сьогодні потрібні випускники, які мають відповідні внутрішні ресурси для збереження власного здоров'я. На зміну випускників, якому засобами фізичної культури примусово поліпшували фізичну підготовленість, приходить студент, котрий дбає про своє здоров'я, уміє використовувати заходи здоров'язбереження, здатен управляти своїм здоров'ям і на основі цього – з високорозвиненими фізичними якостями і здібностями.

Людина, здатна взяти на себе відповідальність за власне здоров'я, спосіб життя, буде впевненішою в собі, вимогливішою до самого себе. Завдяки вмінню підтримувати рівень власного здоров'я, профілактичним здібностям випускник нового покоління буде творчо підходити до виконання своїх професійних обов'язків, стане більш ініціативним, рішучим, організованим, що безпосередньо вплине на культуру і якість праці. Причому досвід практичної фізкультурно-оздоровчої діяльності являє собою найвищу цінність системи здоров'язбереження.

Фізкультурна освіченість – це цілісний комплекс знань, умінь і навичок, психологічних особливостей (якостей), переконань у необхідності ведення здорового способу життя, рекреаційних і реабілітаційних позицій, акмеологічних інваріантів. Сучасний випускник вищого навчального закладу повинен уміти не лише творчо використовувати інформацію, що стосується здоров'язбереження, а й самостійно здійснювати діагностику в складних і несподіваних ситуаціях, ставити завдання та знаходити шляхи і способи підтримки власного здоров'я [11; 12].

Основою новоствореної педагогічної технології навчання є створений нами міждисциплінарний, навчальний курс «Основи здоров'язбереження», зміст якого не просто сприяє поліпшенню фізичної підготовленості, а формує у студентів компетентність здоров'язбереження. Слід визнати, що цей навчальний курс є активним педагогічним чинником у процесі реалізації змісту розробленої нами педагогічної здоров'язбережувальної технології навчання студентів. Кардинальним питанням фізичного виховання, при цьому, є роль і місце самої людини в технології здоров'язбережувального навчання.

Викладання цього навчального курсу дозволило створити нові взаємозв'язки та інноваційні процеси у змісті педагогічної здоров'язбережувальної технології навчання студентів, адже наукове поняття володіє відкритим горизонтом значень і сенсів діяльності. За цим стоїть парадигмальний і методологічний зсув фізкультурно-оздоровчої освіти як відкритий процес без будь-яких обмежень для студента. На наш погляд, не потрібно різко розмежовувати «процес сприйняття» від «процесу дослідження» (як це часто робиться у фізичному вихованні). Адже сприймати – значить обдумувати. Тут робота мислення являє собою змістовно організоване впорядкування матеріалу і відображення його у процесі здоров'язбережувального навчання. З іншого боку, процес «відчуття – сприйняття» обмірковується перед тим, як перетворюватись у здоров'язбережувальну діяльність. Контроль знань і умінь у цьому разі є процесом навчання, а не його наслідком, і не зводиться до складання залікових нормативів. Новостворена методична система навчання передбачає контроль того, чи студент засвоїв форми і методи, за допомогою яких він зможе поліпшувати

фізичний стан у майбутньому, чи вмє він запобігати професійним захворюванням, планувати рекреаційні заходи і відпочинок, провадити реабілітацію в разі потреби, тощо.

Фізичне виховання, здоров'язбережувальне навчання, за умови використання новоствореної педагогічної технології навчання студентів, стають єдиним гармонійним процесом фізкультурно-оздоровчого освітнього простору. Провідна роль при цьому, безумовно, відводиться навчально-методичному забезпеченню, яке змістовно є адекватним умовам сьогодення. Завдяки такій технології навчання вдається формувати новий тип здоров'язбережувальної компетентності студентів, а формування культури здоров'я перетворюється в безперервний психолого-педагогічний процес.

Висновки:

1. Запропоновані нами зміни в системі і у змісті фізкультурно-оздоровчої освіти тісно пов'язані з новими вимогами, що висуває суспільство до випускників вишів. Увесь здоров'язбережувальний процес навчання в системі фізичного виховання сконструйований нами таким чином, щоб він ніколи не припинявся і щоб у студентів виникла постійна потреба в його провадженні. Молоді люди, які закінчили навчальні заклади, повинні розуміти, що процес здоров'язбереження триває постійно.

2. Створена на засадах фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти педагогічна

здоров'язбережувальна технологія навчання має між-дисциплінарну, інтегративну, комплексну, фундаментальну структуру і зміст. Освіта в цьому разі здійснюється у процесі соціалізації здоров'язбережувального навчання і забезпечує вирішення першочергового завдання – формування здоров'язбережувальної компетентності студентів, рівень сформованості якої визначає культуру їхньої ефективної поведінки задля збереження власного здоров'я. Такий підхід зумовлює постійне оновлення фізкультурно-оздоровчої освіти та забезпечує її випереджальний характер.

3. Пропоновану нами педагогічну здоров'язбережувальну технологію навчання, створену на засадах фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти, слід розглядати як структуровану інновацію з орієнтацією на формування здоров'язбережувальної компетентності студентів, їхніх глибинних знань, а не на формування тільки фізичних якостей, оскільки епоха таких вузьких підходів закінчилася.

Подальшого вивчення вимагають методичні та організаційні аспекти здоров'язбережувального навчання студентів у вищій школі; співвідношення видів знань, умінь і навичок, що необхідно використовувати у фізичному вихованні студентів для формування компетентностей здоров'язбереження; механізми формування здатності до самостійного використання засобів фізичної культури з метою ведення здорового способу життя студентами у майбутньому.

Список використаної літератури:

1. Завидівська Н. Н. Особливості міждисциплінарних зв'язків у системі фізкультурно-оздоровчої освіти студентів вищих навчальних закладів / Н. Н. Завидівська // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теорет. журн.]. – Харків : ХДАФК, 2012. – № 2. – С. 186–190.
2. Завидівська Н. Н. Теоретико-методичні засади фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти студентів у процесі здоров'язбережувального навчання : дис. на здоб. наук. ступ. док. пед. Наук : спеціальність 13.00.02 – теорія і методика навчання (фізична культура, основи здоров'я) / Н. Н. Завидівська. – Київ, 2013. – 509 с.
3. Карпюк И. Совершенствование процесса физического воспитания студентов, имеющих отклонения в состоянии здоровья / И. Карпюк // Potegowanie zdrowia. Czynniki, mechanizmy i strategie zdrowotne : pod redakcją Elly Bulicz. – Radom, 2003. – P. 328–330.
4. Квашніна Л. В. Фізична підготовленість та рівень адаптаційних можливостей у здорових дітей молодшого шкільного віку / Л. В. Квашніна, Ю. А. Маковкіна, А. В. Костенко // Перинатологія і Педіатрія : [наук.-прак. журн.]. – 2007. – № 1 (29). – С. 42–46.
5. Кириленко С. В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників : автореф. дис. ... канд. пед. Наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / С. В. Кириленко. – К., 2004. – 21 с.
6. Кирильченко С. М. Дослідження у студентів індивідуальних мотивів і потреб до занять фізичною культурою та спортом / С. М. Кирильченко, А. О. Аркуша // Теорія і методика фізичного виховання : [наук.-метод. журн.]. – 2007. – № 12 (38). – С. 35–41.
7. Кобза М. Т. Фізіологічний аналіз впливу занять фізичним вихованням на адаптацію до фізичних навантажень та здоров'я студентів : автореф. дис. ... канд. біол. наук : спец. 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин» / М. Т. Кобза. – Сімферополь, 2002. – 18 с.
8. Коваленко Л. Педагогічні умови формування культури здорового способу життя студентської молоді / Л. Коваленко // Рідна школа : [наук.-пед. журн.]. – К. : Деміур, 2006. – № 7. – С. 29–31.
9. Козаков В. Психолого-педагогічна підготовка в непедагогічних університетах / В. Козаков // Вища освіта України : [наук. журн.]. – 2002. – № 3. – С. 37–42.
10. Козіброцький С. П. Оцінювання навчальних досягнень студентів на заняттях із фізичного виховання / С. Козіброцький // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : [зб. наук. пр.]. – Луцьк : Вежа, 2009. – № 1 (5). – С. 18–21.
11. Фізична рекреація : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / авт. кол. ; [за заг. ред. Є. Н. Приступи]. – Дрогобич : «Коло», 2010. – 447 с.
12. Фізичне виховання і здоров'я : [навч. посібник] / _ед.. Кол. : О. Д. Дубогай, Н. Н. Завидівська, О. В. Ханіянц та _ед. ; [за _е. _ед.. О. Д. Дубогай]. – К. : УБС НБУ, 2012. – 271 с.

Стаття надійшла до редакції 25.01.2014 р.

Опубліковано: 28.02.2014 р.

Анотація. Завидівська Н., Особенности формирования общего физкультурно-оздоровительного образования студентов в условиях здоровьесберегающего обучения. **Цель:** обобщить особенности формирования общего физкультурно-оздоровительного образования студентов в условиях здоровьесберегающего обучения. **Материал и методы:** участниками формирующего и контрольного этапов педагогического эксперимента стало 186 человек. Всего в эксперименте приняли участие 1018 человек. Осуществлен анализ существующей системы общего физкультурно-оздоровительного образования в высших учебных заведениях разных профессиональных направлений. **Результаты:** охарактеризованы

возможности формирования здоровьесберегающей компетентности студентов в процессе физического воспитания. Раскрыта сущность содержания созданной здоровьесберегающей педагогической технологии обучения студентов, выделены структурные элементы. Представлен анализ внедрения в процесс физического воспитания авторской педагогической здоровьесберегающей технологии обучения студентов. **Выводы:** проведенный эксперимент позволяет сделать вывод о целесообразности использования вышеуказанной педагогической технологии в процессе физического воспитания.

Ключевые слова: здоровьесберегающее обучение, общее физкультурно-оздоровительное образование, студенты высших учебных заведений.

Abstract. Zavydivs'ka N. The features of formation the general physical-recreation education of students in the conditions of health preserving study. Purpose: the features of forming of universal athletic education of students are grounded in the conditions of zdorov'yazberezhuval'nogo studies. **Material:** participants in forming and controlling phases pedagogical experiment was 186 people. Overall, participants in the experimental work was 1018 persons. The analysis of the presently existent system of universal athletic education is carried out in higher educational establishments of different professional direction. **Results:** possibilities of forming of saving health competence of students are described during physical education. Rich in content essence of accrued of pedagogical saving health technology of studies of students is exposed, structural elements are selected. The analysis of introduction in the process of physical education of author pedagogical zdorov'yazberezhuval'noy technology of studies of students is given. **Conclusions:** the conducted experiment allows to draw conclusion about expedience of the use of afore-mentioned pedagogical technology in the process of physical education of students.

Keywords: saving health training, general physical and health education students in higher education.

References:

1. Zavidivska N. N. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhanskyi herald of science and sport], Kharkiv, 2012, vol. 2, pp. 186–190. (ukr)
2. Zavidivska N. N. Teoretiko-metodichni zasadi fundamentalizatsii fizkulturno-ozdorovchoi osviti studentiv u protsesi zdorov'yazberezhuval'nogo navchannya : dis. dok. ped. nauk [Theoretical and methodological foundations fundamentalization sports and recreation education students in the learning process zdorov'yazberezhuval'noho], Kyiv, 2013, 509 p. (ukr)
3. Karpyuk I. Potegowanie zdrowia. Czynniki, mechanizmy i stratygie zdrowotne : pod redakcja Elly Bulicz, Radom, 2003, pp. 328–330. (rus)
4. Kvashnina L. V., Makovkina Yu. A., Kostenko A. V. Perinatologiya i Pediatriya [Perinatology and Pediatrics], 2007, vol. 1 (29), pp. 42–46. (ukr)
5. Kirilenko S. V. Sotsialno-pedagogichni umovi formuvannya kulturi zdorov'ya starshoklasnikiv : avtoref. kand. ped. nauk [Socio-pedagogical conditions of cultural health of high school students : Authors thesis], Kyiv, 2004, 21 p. (ukr)
6. Kirilchenko S. M., Arkusha A. O. Teoriya i metodika fizichnogo vikhovannya [Theory and methods of physical education], 2007, vol. 12 (38), pp. 35–41. (ukr)
7. Kobza M. T. Fiziologichniy analiz vplivu zanyat fizichnim vikhovannyam na adaptatsiyu do fizichnikh navantazhen ta zdorov'ya studentiv : avtoref. kand. biol. nauk [Physiological analysis of the impact of physical education on adaptation to physical activity and health of students : Authors thesis], Simferopol, 2002, 18 p. (ukr)
8. Kovalenko L. Ridna shkola [Mother School], Kyiv, 2006, vol. 7, pp. 29–31. (ukr)
9. Kozakov V. Vishcha osvita Ukraini [Higher education in Ukraine], 2002, vol. 3, pp. 37–42. (ukr)
10. Kozibrotskiy S. P. Fizichne vikhovannya, sport i kultura zdorov'ya u suchasnomu suspilstvi [Physical education, sport and health culture in modern society], Lutsk, 2009, vol. 1 (5), pp. 18–21. (ukr)
11. Pristupa Ye. N. Fizichna rekreatsiya [Physical Recreation], Drogobich, 2010, 447 p. (ukr)
12. Dubogay O. D., Zavidivska N. N., Khanikyants O. V. Fizichne vikhovannya i zdorov'ya [Physical Education and Health], Kyiv, 2012, 271 p. (ukr)

Received: 25.01.2014.

Published: 28.02.2014.

Наталія Назарівна Завидівська, znataliia@yandex.ru; д. пед. н., доцент; Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ): вул. Андріївська 1, м. Київ, 04070, Україна.

Наталья Назаровна Завидивская, znataliia@yandex.ru; д. пед. н., доцент; Львовский институт банковского дела Университета банковского дела Национального банка Украины (г. Киев): ул. Андреевская 1, г. Киев, 04070, Украина.

Nataliia Zavydivs'ka, znataliia@yandex.ru; Doctor of Science (Pedagogical), Associate Professor; Lviv Banking Institute of the University of Banking of the National Bank of Ukraine (Kyiv): Andrew's Str. 1, Kyiv, 04070, Ukraine.

